

۱) فعل مجهول و فرمهای مختلف آن:

فعل مجهول به فعلی گفته میشود که فاعل آن مشخص نبوده و عبارتی فاعل آن مجهول می باشد. فعل مجهول با اضافه کردن علائم مجهولی که در زبان ترکی «ن»، «ین» و «یل» (n ,in ,il) می باشد بوجود می آید. مثال :

کیتاب اوخونور kitab oxunur کتاب خوانده میشود.

اگر کلمه مجهولی مصدر باشد و یا به شکل فعل مصدری ظاهر شود ، علامت مجهولی (n ,in ,il) بین ریشه فعل و پسوند مصدری قرار می گیرد. مثال :

کیتاب اوخونماقدادیر . kitab oxunmaqdadır [کتاب در حال خوانده شدن است .]

۱-۱) فعلی که آخرین حرف آن صدادار (a , e , ə , i , ı , o , ö , ü , u)

باشد ، با پیوند زدن حرف « n » به فعل مجهول مبدل می گردد. مثال:

مصدر مجهول (ترکیبی)	صرف فعل مجهول در زمان حال
اوخونما oxunmaq خوانده شدن	اوخونور oxunur خوانده میشود
بویمانماq boyanmaq رنگ زده شدن	بویمانیر boyanır رنگ زده میشود
بزنمک bəzənmək آرایش شدن	بزننیر bəzənir آرایش میشود
دولانماq dolanmaq چرخانده شدن	دولانیر dolanır چرخانده می شود

- به تجزیه « دولانیر» توجه کنید :

dola ریشه فعل ، n پسوند مجهولی و ır علامت زمان حال می باشد.

۱-۲) فعلی که ریشه آن با حرف بی صدا (m, n, t, ğ, ş) و ... بجز L (

ختم شود ، در حالت مجهولی پسوند « il » بخود می گیرد.

حرف صدادار پسوند مجهولی (i) وابسته به آخرین حرف صدادار فعل می باشد که در

صرف به شکل « ایل » و « اول » (il , il , ul , ü) هماهنگی بزرگ (درمی آید. مثال :

مصدر مجهول	صرف فعل مجهول در زمان حال
قاچیلماق qaçılmaq فراری داده شدن	قاچیلیر qaçılır فراری داده میشود
ایچیلماق içilmək نوشیده شدن	ایچیلیر içilir نوشیده میشود
تیکیلماق tikilmək دوخته شدن	تیکیلیر tikilir دوخته میشود
آتیلماق atılmaq انداخته شدن	آتیلیر atılır انداخته میشود
گۆرولماق görülmək دیده شدن	گۆرولور görölür دیده میشود

– به تجزیه فعل « گۆرولور » توجه کنید :

gör ریشه فعل ، ü پسوند مجهولی و ü علامت زمان حال می باشد.

۳-۱) فعلی که آخرین حرف آن با حرف « L » ختم شود، فعل مجهول آن پسوند « in » بخود می گیرد. از اینکه حرف صدادار آن تابع آخرین حرف صدادار ریشه فعل است در نتیجه به شکل « این » و « اون » (in, in, un, ün) هماهنگی بزرگ (در آمده و صرف می شود. مثال :

مصدر مجهول	صرف فعل مجهول در زمان حال
آلینماق alınmaq گرفته شدن	آلی نیر alınır گرفته میشود
سیلینماق silinmək تمیز شدن	سیلی نیر silinir تمیز میشود
گولونماق gülünmək خندیده شدن	گولونور gülünür خندیده میشود
بیلینماق bilinmək دانسته شدن	بیلینیر bilinir دانسته میشود
بؤلونماق bulunmaq پیدا شدن	بؤلونور bulunur پیدا میشود

– تجزیه فعل « بؤلونور » به شکل زیر می باشد :

bul ریشه فعل ، un پسوند مجهولی و ur علامت زمان حال می باشد.

۲) صرف فعل مجهول در زمان حال به شکل زیر می باشد:
(وُورولماق - زده شدن)

من وُورولورام mən vuruluram ، بیز وُورولوروق vuruluruq
سن وُورولورسان sən vurulursan ، سیز وُورولورسونوز vurulursunuz
اؤ وُورولور o vurulur ، اونلار وُورولورلار vurulurlar
- به تجزیه فعل مذکور به شکل زیر می باشد :

vur ریشه فعل ، ul علامت مجهولی ، ur پسوند زمان حال

۳-۱) استثناء در صرف دو فعل یئمک و دئمک :

طبق دستور زبان ترکی دو فعل « دئمک » و « یئمک » در حالت مجهولی می بایستی با حرف « ن » به شکل « yənmək » و « denmək » (دئنمک و یئنمک) به حالت مجهولی در آمده و صرف شوند، چراکه آخرین حرف آنها صدادار می باشد. ولی آنها به شکل استثنائی یک حرف « ۷ » اضافه و تکمیلی بخود گرفته و به شکل « yey » و « dey » در آمده و همانند فعلی که آخرین حرف آن بی صدا باشد ، با حروف « il » بکار گرفته می شوند :

یئیلیر yeyilir (غذا) خورده میشود ، یئیلیمک yeyilmək خورده شدن
دئیلیر deyilir (سوز) گفته میشود ، دئیلیمک deyilmək گفته شدن

- دو فعل مذکور به شکل زیر برای ضمائر شخصی صرف می شوند :

در زمان حال : من دئیلیرم ، دئیلیرسن ، دئیلیر ، دئیلیریک ، دئیلیرسینیز ، دئیلیرلر
سن دیللرده دئیلیرسن ، اؤ دیللرده دئیلیر ، بیز دیللرده دئیلیریک
در زمان آینده نزدیک : من دئیلیرم ، سن دیللرده دئیلیرسن، اؤ دیللرده دئیلیر، بیز دیللرده دئیلیرله جه ییک .
در زمان گذشته : دئیلیدی ، دئیلیمیش ، دئیلیمیشدی ...

۲-۱) حالت نفی فعل مجهول در زمان حال :

من وۇرولمورام	،	mən vurulmuram	بیز وۇرولموروق
سن وۇرولمورسان	،	sən vurulmursan	سیز وۇرولمورسونوز
اۇ وۇرولمور	،	o vurulmur	اۇنلار وۇرولمورلار

توجه : اصل فعل به شکل « mən vurulmuyuram » می باشد ، که آن در صرف مخفف

شده و بکار گرفته می شود.

۲-۲) گذشته های استمراری مختلف فعل مجهول به شکل زیر می باشد:

گذشته :	من وۇرولوردوم	mən vurulurdum
گذشته دور:	من وۇرولورموشام	mən vurulurmuşam
گذشته دورتر :	من وۇرولورموشدوم	mən vurulurmuşdum

۲-۳) حالت نفی گذشته های استمراری مختلف فعل مجهول:

نفی گذشته :	من وۇرولموردوم	mən vurulmurdum
نفی گذشته دور :	من وۇرولمورموشام	mən vurulmurmuşam
نفی گذشته دورتر:	من وۇرولمورموشدوم	mən vurulmurmuşdum

– به تجزیه فعل مذکور به شکل زیر می باشد :

vur ریشه فعل، ul پسوند مجهولی و mur علامت مخفف شده کلمه نفی و پسوند زمان حال و

موشدوم صرف فعل « ایمک » (در گذشته) می باشد

۳) امری فعل مجهول

مثال : (سويلمك ، دوست داشته شدن)

من سئويليم	،	mən sevilim	بیز سئويلك	biz sevilək
سن سئويل	،	sən sevil	سيز سئويلين	siz sevilin
اۇ سئويل سين	،	o sevilin	اۇنلار سئويل سينلر	onlar sevilinrlər

۳-۱) حالت نفی امری فعل مجهول :

نفی امری فعل مجهول بوسیله « مه » و « ما » به شکل زیر صرف می شود. مثال :

mən görülməyim گۆرولمه ییم

sən görülmə گۆرولمه

o görülməsin گۆرولمه سین

- در محاوره به شکل « من گورولموم » (görülmüm) گفته می شود.

۳-۲) گذشته فعل مجهول به شکل زیر صرف می شود. مثال : (من دیده شدم)

mən görüldüm من گۆرولدوم ، بیز گۆرولدوک biz görüldük

sən görüldün سن گۆرولدون ، سیز گۆرولدونوز siz görüldünüz

o görüldü او گۆرولدو ، اونلار گۆرولدولر onlar görüldülər

۳-۳) گذشته دور فعل مجهول به شکل زیر صرف می شود. مثال :

mən görülmüşəm من گۆرولموشم (من دیده شده بودم)

sən görülmüşən سن گۆرولموشسان

o görülmüşən او گۆرولموش

۳-۴) گذشته دورتر فعل مجهول به شکل زیر صرف می شود. مثال :

mən görülmüşdüm من گۆرولموشدوم

sən görülmüşdün سن گۆرولموشدون

o görülmüşdü او گۆرولموشدو

۳-۵) نفی گذشته های مختلف فعل مجهول به شکل زیر می باشد :

mən görülmədim نفی گذشته : من گۆرولمه دیم

mən görülməmişəm نفی گذشته دور : من گۆرولمه میشم

نفی گذشته دورتر : من گۆرولمه میشدیم mən görülməmişdim (من دیده نشده بودم)

۴) آينده نژديك فعل مجهول به شكل زير صرف مي شود:

من وۇرولارام ، vurularam ، بيز وۇرولاريق ، biz vurularıq
 سن وۇرولارسان ، vurularsan ، سيز وۇرولارسينيز ، siz vurularsınız
 اۇ وۇرولار ، vurular ، اۇنلار وۇرولار(لار) ، onlar vurular(lar)
 (اۇ وۇرولار ، او زده مي شود)

۴-۱) حالت نفی آينده نژديك فعل مجهول به شكل زير صرف مي شود. مثال:

من وۇرولمارام ، mən vurulmaram
 سن وۇرولمازسان ، sən vurulmazsan
 اۇ وۇرولماز ، o vurulmaz

۴-۲) آينده نژديك فعل مجهول در گذشته های مختلف به شكل زير مي باشد :

(مثال : اگر من به آنجا مي رفتم كنتك مي خوردم [زده مي شدم])

گذشته : من وۇرولاردیم ، mən vurulardım
 گذشته دور : من وۇرولارمیشام ، mən vurularmışam
 گذشته دورتر : من وۇرولارمیشدیم ، mən vurularmışdım

- تجزيه فعل « vurularmışdı » مذکور به شكل زير مي باشد :

vur ریشه فعل ، ul پسوند مجهولی ، ar علامت زمان آينده نژديك ميشدی

mışdı صرف فعل « ایمك » (در گذشته دور) مي باشد.

۵) آينده فعل مجهول (بوسيله اجك) به شكل زير صرف مي شود. مثال :

من وۇرولاجاغام ، mən vurulacağam (من زده خواهم شد)
 سن وۇرولاجاقسان ، sən vurulacaqsan
 اۇ وۇرولاجاق ، o vurulacaq

(اگر من به اين کار ادامه دهم [ورولاجاغام] زده خواهم شدك تك خواهم خورد.)

۵-۱) حالت نفی آینده فعل مجهول به شکل زیر صرف می شود. مثال:

من وۇرولماياجام mən vurulmayacağam

سن وۇرولماياجاقسان sən vurulmayacaqsan

او وۇرولماياجاق o vurulmayacaq

۵-۲) آینده فعل مجهول در گذشته های مختلف به شکل زیر می باشد:

گذشته : من وۇرولاجاغيديم mən vurulacağ(ı)dım

گذشته دور : من وۇرولاجاغيميشام mən vurulacağ(ı)mışam

گذشته دورتر : من وۇرولاجاغيميشديم mən vurulacağ(ı)mışdım

۶) فعل مجهول مصدری

فعل مجهول مصدری فعلی است که به شکل مصدر همراه پسوند (زمان حال) « ده » و « دا »

ظاهر شده و کاری را بدون فاعل (در حال انجام عملی) بیان کند. مثال:

کتاب او خونماقدادير kitab oxunmaqdadır (کتاب در حال خوانده شدن است.)

۶-۱) مصدری که ریشه فعل آن به حرف بی صدا (مثل m, n, t, ğ, ş [بجز L])

ختم شود ، مصدر مجهولی آن پسوند « il » (ایل) بخود می گیرد. حرف صدادار پسوند

مجهولی، وابسته به آخرین حرف صدادار ریشه مصدر می باشد که به شکل « ایل » و « اول »

(il , il , ul , ü) هماهنگی بزرگ (در آمده و صرف می شود :

(مصدر مجهول : قاچيلماق [فرار داده شدن] ، ايچيلمك [نوشیده شدن] ، تيگيلمك

[دوخته شدن] ، آتيلماق [پریدن ، انداخته شدن] ، گۆرولمك [دیده شدن]) :

صرف فعل مجهول مصدری به سوم شخص مفرد به شکل زیر است :

قاچيلماق دادير qaçılmaqdadır در حال فراری داده شدن است

ايچيلمك ده دير içilməkdədir در حال نوشیده شدن است

تيگيلمك ده دير tigilməkdədir در حال دوخته شدن است

در حال انداخته شدن است	atılmaqdadır	آتیلماقدادیر
در حال دیده شدن است	görülməkdədir	گۆرولمکده دیر

۶-۲) مصدری که ریشه فعل آن به حرف صدادار ختم شود با اضافه کردن حرف

« ن n » به مصدر مجهولی تبدیل و صرف می شود. مثال:

(مصدر مجهول : اؤخونماق [خوانده شدن] ، بویانماق [رنگ شدن] ، بزنمک [آرایش شدن] ، دؤلانماق [تاب خوردن ، گردش کردن])
صرف فعل مصدر مجهول به سوم شخص مفرد به شکل زیر است:

در حال خوانده شدن است	oxunmaqdadır	اؤخونماقدادیر
در حال رنگ زده شدن است	boyanmaqdadır	بویانماقدادیر
در حال آرایش شدن است	bəzənməkdədir	بزنمکده دیر
در حال چرخیده (گردش) شدن است	dolanmaqdadır	دؤلانماقدادیر

۶-۳) مصدرهائی که آخرین حرف ریشه فعل آنها به حرف « ل » (L) ختم می شود به

شکل زیر به مصدر مجهولی مبدل شده و بعد به عنوان فعل مصدری صرف می شود. مثال :
(مصدر مجهولی : آیینماق [گرفته شدن] ، سیلینمک [تمیز ، پاک شدن] ، بیلینمک [دانسته شدن])
علامت مجهولی کلمات مذکور « in » می باشد. از اینکه حرف صدادار آن تابع آخرین حرف صدادار ریشه فعل است در نتیجه به شکل « این » و « اون » (in , in, un, ün) درآمده و صرف می شود. (سیلین مکده ، در حال پاک شدن یا تمیز شدن)

اؤ سیلین مکده دیر o silinməkdədir

صرف فعل مجهول مصدری در زمان حال به سوم شخص مفرد به شکل زیر است :

در حال گرفته (خریده) شدن است.	alınmaqdadır	آلینماقدادیر
در حال تمیز شدن است.	silinməkdədir	سیلینمکده دیر
در حال دانسته شدن است.	bilinməkdədir	بیلینمکده دیر

۴-۶) فعل مصدر مجهولی به شکل زیر برای ضمائر شخصی صرف می شود. مثال:

mən bəzənməkdəyəm	من بزنمکده یم	(من در حال آرایش شدن هستم.)
sən bəzənməkdəsən	سن بزنمکده سن	
o bəzənməkdədir	او بزنمکده دیر	
biz bəzənməkdəyik	بیز بزنمکده بیک	
siz bəzənməkdəsiniz	سیز بزنمکده سینیز	
onlar bəzənməkdədirlər	اونلار بزنمکده دیرلر	

۷) فعل مجهول کمکی :

فعل مجهول کمکی همانند سایر افعال به تمام زمانهای مختلف قابل صرف می باشد.
فعل مجهول کمکی در زمان حال (گوروله بيلمک = بتوان دیده شد) به شکل زیر صرف میشود. مثال :

mən görüлә bilirəm	من گوروله بیلیرم	، بیز گوروله بیلیریک
sən görüлә bilirsən	سن گوروله بیلیرسن	، سیز گوروله بیلیر سینیز
o görüлә bilir	او گوروله بیلیر (لر)	، اونلار گوروله بیلیرلر

۸) گذشته استمراری :

mən görüлә bilirdim	من گوروله بیلیردیم .
sən görüлә bilirdin	سن گوروله بیلیردین
o görüлә bilirdi	او گوروله بیلیردی

۹) گذشته های مختلف فعل مجهول کمکی به شکل زیر صرف

می شود : (من توانستم دیده شوم)

mən görüлә bildim	من گوروله بیلدیم :
-------------------	--------------------

- گذشته دور : من گۆرولە بیلیمیشم mən görüлә bilmişəm

- گذشته دورتر : من گۆرولە بیلیمیشدیم mən görüлә bilmişdim

۱. آینده نزدیک فعل مجهول کمکی به شکل زیر صرف می شود:

من گۆرولە بیلرم mən görüлә bilərəm ، بیز گۆرولە بیلریک

سن گۆرولە بیلرسن sən görüлә bilərsən ، سیز گۆرولە بیلرسینیز

اؤ گۆرولە بیلر o görüлә bilər ، اؤنلار گۆرولە بیلرلر

(من اگر از اینجا بیرون بروم می توانم دیده شوم [در آینده نزدیک])

۱-۱) آینده نزدیک فعل مجهول کمکی در گذشته های مختلف به شکل زیر می باشد:

- گذشته : من گۆرولە بیلردیم mən görüлә bilərdim

- گذشته دور : من گۆرولە بیلرمیشم mən görüлә bilərmişəm

- گذشته دورتر : من گۆرولە بیلرمیشدیم mən görüлә bilərmişdim

(من می توانستم [این امکان موجود بود که] دیده شوم)

۱۱) صرف فعل مجهول باوجه التزامی (بوسیله ملی)

به شکل زیر می باشد : (این فعل مفهوم زمان حال و آینده نزدیک را می دهد.)

من گۆرولملییم görülməliyəm ، بیز گۆرولملییک biz görülməliyik

سن گۆرولملیسن görülməlisən ، سیز گۆرولملیسینیز siz görülməlisiniz

اؤ گۆرولملی دیر görülməli(dir) ، اؤنلار گۆرولملی دیرلر onlar görülməlidirlər

(مثال : من مجبور به دیده شدن هستم . وظیفه ایجاب می کند که دیده شوم .)

۱-۱) نفی فعل مجهول باوجه التزامی بوسیله «مه» و «دئگیل» صورت می گیرد.

a) نفی آن بوسیله «مه» به شکل زیر می باشد:

mən görülməməliyəm من گۆرولمه ملی یم

sən görülməməlisən سن گۆرولمه ملی سن

o görülməməli (dir) او گۆرولمه ملی (دیر)

(من مجبور هستم که دیده نشوم و یا خود را نشان ندهم)

۱۱) نفي فعل مذکور بوسیله کلمه « دئگیل » به شکل زیر صرف می شود :

mən görülməli deyiləm من گۆرولملی دئگیلم

sən görülməli deyilsən سن گۆرولملی دئگیلسن

o görülməli deyil (dir) او گۆرولملی دئگیل (دیر)

(من مجبور به دیده شدن نیستم و یا من مجبور نیستم که خود را نشان دهم.)

۱۱-۱) گذشته های فعل مجهول باوجه التزامی به شکل زیر صرف میشود :

(من گۆرولملی یدیم – من مجبور به دیده شدن بودم ، مجبور به نشان دادن خود بودم)

mən görülməliydim گذشته : من گۆرولملی یدیم

sən görülməliydin سن گۆرولملی یدین

o görülməliydi او گۆرولملی یدی

mən görülməliymişəm گذشته دور : من گۆرولملی یمیشم

mən görülməliymişdim گذشته دورتر : من گۆرولملی یمیشدیم

۱۲) صرف فعل مجهول با وجه التزامی در زمان حال به کمک

« اولماق » در جمله به شکل زیر صرف شود :

mən görülməli oluram من گۆرولملی اولورام

sən görülməli olursan سن گۆرولملی اولورسان

o görülməli olur (dur) او گۆرولملی اولور (دور)

(او مجبور می شود که خود را نشان دهد. [مجبور به دیده شدن می شود.])

۱-۱۲) نفي فعل مجهول باوجه التزامی در زمان حال به كَمْك « اُولماق» در جمله به

شكل زیر می باشد. مثال : (من مجبور نیستم [نمی شوم] که خود را نشان دهم .)

من گۆرولملی اۆلمورام mən görülməli olmuram

سن گۆرولملی اۆلمورسان sən görülməli olmursan

اؤ گۆرولملی اۆلمور (دور) o görülməli olmur(dur)

۲-۱۲) نفي گذشته های استمراری مختلف فعل مجهول باوجه التزامی در جمله

به شكل زیر می باشد : (من مجبور به نشان دادن خود نمی شدم .)

گذشته : من گۆرولملی اۆلموردوم mən görülməli olmurdum

گذشته دور: من گۆرولملی اۆلمورموشام mən görülməli olmurmuşam

گذشته دورتر: من گورولملی اۆلمورموشدوم mən görülməli olmurmuşdum

۳-۱) صرف آينده نزديك فعل مجهول باوجه التزامی به كَمْك

« اُولماق » در جمله به شكل زیر صرف می شود :

(مثال: من مجبور به دیده شدن می شوم ، من مجبور می شوم که خود را نشان دهم)

من گۆرولملی اۆلارام məm görülməli olaram

سن گۆرولملی اۆلارسان sən görülməli olarsan

اؤ گۆرولملی اۆلار o görülməli olar

۱-۱۳) نفي آينده نزديك فعل مجهول باوجه التزامی به كَمْك « اُولماق» در جمله

به شكل زیر می باشد : (من مجبور به دیده شدن نمی شوم)

من گۆرولملی اۆلمارام mən görülməli olmaram

سن گۆرولملی اۆلمايارسان sən görülməli olmayarsan (اۆلمازسان olmazsan)

اؤ گۆرولملی اۆلماز o görülməli olmaz

۱۳-۲) آينده نزيك فعل مجهول با وجه التزامى بكمك « اۇلماق » در گذشته هاى

مختلف در جمله به شكل زير مى باشد : (من مجبور به ديده شدن مى شدم)

گذشته : من گۆرولملى اۇلارديم mən görülməli olardım
گذشته دور : من گۆرولملى اۇلارميشام mən görülməli olarmışam
گذشته دورتر : من گۆرولملى اۇلارميشديم mən görülməli olarmışdım

۱۳) آينده فعل مجهول باوجه التزامى به كملك « اۇلماق »

در جمله به شكل زير صرف مى شود : (من مجبور به ديده شدن خواهم شد)

من گۆرولملى اۇلجاغام. mən görülməli olacağam.
سن گۆرولملى اۇلجاق سان . sən görülməli olacaqsan.
اۇ گۆرولملى اۇلجاق . o görülməli olacaq .

۱۳-۱) نفي آينده فعل مجهول باوجه التزامى به كملك « اۇلماق » در

جمله به شكل زير صرف مى شود :

من گۆرولملى اۇلماياجاغام . mən görülməli olmayacağam.
سن گۆرولملى اۇلماياجاقسان.. sən görülməli olmayacaqsan..
اۇ گۆرولملى اۇلماياجاق . o görülməli olmayacaq .

۱۵) فعل مجهول كملكى باوجه التزامى در جمله به شكل زير

صرف مى شود: (من مجبور هستم كه ديده شوم [خودم را نشان دهم.])

من گۆروله بيل مى يم . mən görülə bilməliyəm
سن گۆروله بيل مى سن . sən görülə bilməlisən
اۇ گۆروله بيل مى (دير) . o görülə bilməli(dir)
بيز گۆروله بيل مى ييك . biz görülə bilməliyik

siz görüлә bilməlisiniz . سیز گۆرولە بیل ملی سینیز .
onlar görüлә bilməlidirlər . اونلار گۆرولە بیل ملی دیرلر .

(۱۶) نفی فعل مجهول کمکی باوجه التزامی بوسیله « مه » و
« دئگیل » صورت می گیرد :

(a) نفی فعل مذکور بوسیله « مه » به شکل زیر صرف می شود. مثال:

mən görüлә bilməməliyəm. من گۆرولە بیللمه ملی یم.

sən görüлә bilməməlisən. سن گۆرولە بیللمه ملی سن.

o görüлә bilməməli (dir). او گۆرولە بیللمه ملی (دیر).

(b) نفی فعل مذکور بوسیله « دئگیل » به شکل زیر صرف می شود :

(من مجبور به دیده شدن نیستم)

mən görüлә bilməli deyiləm . من گۆرولە بیل ملی دئگیلم .

sən görüлә bilməli deyilsən . سن گۆرولە بیل ملی دئگیلسن .

(۱۶-۱) گذشته های مختلف فعل مجهول کمکی باوجه التزامی به شکل زیر

می باشد. مثال: (من مجبور به دیده شدن بودم)

mən görüлә bilməliydim گذشته : من گۆرولە بیل ملی یدیم

sən görüлә bilməliydin سن گۆرولە بیل ملی یدین

o görüлә bilməliydi او گۆرولە بیل ملی یدی

mən görüлә bilməliymişəm گذشته دور: من گۆرولە بیل ملی یمیشم

mən görüлә bilməliymişdim گذشته دورتر: من گۆرولە بیل ملی یمیشدیم

(۱۷) صرف فعل مجهول کمکی با وجه التزامی بوسیله فعل

« اؤلماق » در جمله به شکل زیر می باشد :

این فعل به کمک فعل « اؤلماق » (شدن) می تواند مجدداً به زمانهای مختلف صرف شود .

۱-۱۷) حالت امری فعل مجهول کمکی باوجه التزامی بوسیله « اؤلماق »

در جمله به شکل زیر صرف می شود :

من گۆروله بیل ملی اؤلوم. mən görülə bilməli olum.

سن گۆروله بیل ملی اول . sən görülə bilməli ol .

او گۆروله بیل ملی اولسون . o görülə bilməli olsun.

۲-۱۷) گذشته های مختلف فعل مجهول کمکی باوجه التزامی بوسیله « اؤلماق »

در جمله به شکل زیر می باشد : (من مجبور شدم که خود را نشان دهم)

گذشته : من گۆروله بیل ملی اولدوم . mən görülə bilməli oldum .

سن گۆروله بیل ملی اولدون . sən görülə bilməli oldun .

گذشته دور : من گۆروله بیل ملی اولموشام . mən görülə bilməli olmuşam .

گذشته دورتر : من گۆروله بیل ملی اولموشدوم . mən görülə bilməli olmuşdum .

۱۸) فعل مجهول کمکی باوجه التزامی بوسیله « اؤلماق » در

زمان حال در جمله به شکل زیر می باشد :

(من در حال حاضر مجبور می شوم که خود را نشان دهم .)

زمان حال : من گۆروله بیل ملی اولورام . mən görülə bilməli oluram .

نفی زمان حال : من گۆروله بیل ملی اولمورام . mən görülə bilməli olmuram .

گذشته استمراری : من گۆروله بیل ملی اولوردوم . mən görülə bilməli olurdum .

۱۹) فعل مجهول کمکی با وجه التزامی بوسیله « اؤلماق »

در آینده نزدیک به شکل زیر می باشد :

(من می توانم به دیده شدن مجبور شوم .)

آینده نزدیک : من گۆرولە بیل ملی اولارام .
 mən görüлә bilməli olaram.
 گذشته : من گۆرولە بیل ملی اولاردیم .
 mən görüлә bilməli olardım.

۲۰) آینه فعل مجهول کمکی باوجه التزامی بکمک « اولماق »

در جمله به شکل زیر می باشد : (من مجبور به دیده شدن خواهم شد.)

من گۆرولە بیل ملی اولاجام
 mən görüлә bilməli olacağam
 سن گۆرولە بیل ملی اولاجاق سان
 sən görüлә bilməli olacaqsan
 او گۆرولە بیل ملی اولاجاق
 o görüлә bilməli olacaq

۲۱) فعل مجهول و مفهوم جدید آن : (پیش گوئی)

صباحا هاوا یاخشی گۆرولور . ([برای] فردا هوا خوب دیده می شود.)

sabaha hava yaxşı görüür .

سنین گله جه بین آیدیم گۆرولور . (آینه تو روشن دیده می شود.)

sənin gələcəyin aydın görüür .

۲۲) فعل مجهول باوجه التزامی و کلمه جدید :

بۇ میوه یغیلمه لی دیر . (این میوه خوردنی است.)
 bu meyvə yeyilməlidir.

بۇ آغاجین میوه لری دریل ملی دیر (لر). (میوه های این درخت چیدن است.)

bu ağacın meyvələri dərilməlidir (lər).

بۇ اوتلار بیچیل ملی دیر (لر) . (این علفها درو شدن هستند.)

bu otlar biçilməlidir (lər).

بۇ قیز ایله ، بۇ اوغلان ، ائولنیل ملی دیر لر . (این دختر و این پسر ازدواج

کردنی هستند.)
 bu qız ilə bu oğlan evlənməlidirlər .